

PRIENŲ ŠVIETIMO PAGALBOS TARNYBA

Specialiojo pedagogo vertinimas atliekant pirminį ugdymosi poreikių vertinimą

Zita Linkevičienė

Prienų švietimo pagalbos tarnybos
specialioji pedagogė

2024-11-21

Specialiojo pedagogo darbo funkcijos

ŠMSM 2024 m. gegužės 23 d. įsakymas Nr. V-603

- Atlikti mokinio ugdymosi poreikių vertinimą,.....
 - išskirti ugdymosi galias ir sunkumus,
 - svarbius ugdymosi aplinkos veiksnius,
 - analizuoti ugdymosi sunkumų pobūdį ir dėl to kylantį pagalbos poreikį.

Specialiojo pedagogo darbo funkcijos

ŠMSM 2024 m. gegužės 23 d. įsakymas Nr. V-603

- Konsultuoti ir prireikus teikti metodinę pagalbą

- mokytojams,

- kitiems mokykloje dirbantiems švietimo pagalbos specialistams,

- tėvams (globėjams, rūpintojams)

vaiko pažinimo,

ugdymosi sunkumų,

SUP turinčių mokinių

ugdymo ir (ar) pagalbos teikimo klausimais.

Specialiojo pedagogo darbo funkcijos

ŠMSM 2024 m. gegužės 23 d. įsakymas Nr. V-603

- Pristatyti VGK ir (ar) pedagoginės psichologinės tarnybos išvadas ir rekomendacijas
 - mokytojams, konsultuoti dėl ugdymo turinio pritaikymo ar individualizavimo,
 - prireikus kreiptis į VGK dėl pagalbos teikimo arba mokinio SUP įvertinimo ar pakartotinio vertinimo reikmės,
 - kaip įmanoma labiau į šiuos procesus įtraukti tėvus (globėjus, rūpintojus).

Specialiojo pedagogo vertinimas

ŠMSM 2024-08-30 įsakymas Nr. V-928 (1 priedas, II dalis)

7.	Specialiojo pedagogo vertinimas	Pažymėkite kokiais būdais gauta informacija apie mokinį: ugdymosi koncentrą atitinkantys lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos testai (užduotys), amžiaus tarpsnį atitinkančios ikimokyklinio ugdymo programos, priešmokyklinio ugdymo bendroji programa, Bendrosios programos, veiklos stebėjimas klasėje / grupėje, pokalbis su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais) ir kt.
----	---------------------------------	--

Specialiojo pedagogo PUP vertinimo sritys ir išvada

ŠMM 2024-08-30 įsakymas Nr. V-928 (1 priedas, II dalis)

7.1.	Mokymosi pasiekimų ir sunkumų ypatumai (galios ir sunkumai)	
7.2.	Mokymosi aplinkos	
7.3.	Mokymosi priemonės ir sprendimai, kuriomis naudojasi mokinys ir kurios padeda ir kurios trukdo jam mokytis	
	Specialiojo pedagogo vertinimo išvada	

7.1. Mokymosi pasiekimų ir sunkumų ypatumai (galios ir sunkumai)

- Mokinio skaitymo, rašymo, skaičiavimo pasiekimai ir igūdžiai, sunkumai įsisavinant mokymosi medžiagą ir naujus veiklos būdus.
- Kaip mokinys mokosi, kiek moka susirasti, pasinaudoti teikiama pagalba?
- Koks informacijos iš aplinkos ar patirties suvokimas?
- Kokios savarankiškos veiklos, bendros mokėjimo mokytis kompetencijos?

<https://emokykla.lt/bendrosios-programos/kompetencijos/2>

(mokėjimo mokytis kompetencija yra pažinimo kompetencijos sandas)

7.1. Skaitymo, rašymo, skaičiavimo pasiekimai ir sunkumai įsisavinant mokymosi medžiagą

- Aprašant mokinio galias (pasiekimus) ir sunkumus remiamasi atitinkamos klasės (arba ugdymo(si) koncentro) lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos bendrosiomis programomis, amžiaus tarpsnį atitinkančiomis ikimokyklinio ugdymo programos gairėmis, priešmokyklinio ugdymo bendrąja programa.
- Galias (pasiekimus) ir sunkumus būtina išdiferencijuoti.

7.1. Specialusis pedagogas vertina

(pradinis ugdymas)

- Matematika

Skaičiaus samprata, mintino skaičiavimo įgūdžiai, aritmetiniai veiksmai (savarankiškai, su pagalba, kokia pagalba), matiniai skaičiai, geometrijos žinios, tekstiniai uždaviniai ir kt.

- Skaitymas

Raidžių pažinimas, skiemenų sudarymas ir jungimas į žodį, sakinių skaitymo tempas/raiška, girdėto ir/ar skaityto teksto suvokimas (veikėjai, pagrindinė mintis, priežasties – pasekmės ryšių nustatymas, gebėjimas pasinaudoti tekstu, nežinomų žodžių aiškinimasis) ir kt.

- Rašymas

Garso siejimas su raide, žodžių / sakinių užrašymas, sakinio ribų žymėjimas, gramatikos taisyklių taikymas ir kt., trumpo teksto nurašymas, teksto kūrimas raštu ir t.t.

1 klasė

Ugdymosi medžiaga pagal atnaujintas programas

- Lietuvių kalba ir literatūra (3 dalys, Maži milžinai)
 - Užduotis 1 dalies viduryje „Perskaityk tekstą ir atsakyk į klausimus“ (tekste 60 žodžių).
 - Baigdami 2-ąją dalį, jau moka rašyti visas rašytines raides.
 - 3-ioje dalyje – žodžiai, atsakantys į klausimus ką?, kur?, ką veikia?

SVARBU

Pirmiausia ne mokyti rašyti žodžius, atsakančius į klausimus ką?, kur?, ką veikia?, o mokyti kelti klausimą, surasti tuos žodžius sakinyje ir atkreipti mokinio dėmesį į žodžio galūnę.

- 3-ioje dalyje - sakinių sudarymas iš žodžių (minties išraiška), sakinių kūrimas ir užrašymas pagal duotą schemą, pasakojimo kūrimas iš 3 – 4 sakinių.

1 klasė

Ugdymosi medžiaga pagal atnaujintas programas

- Matematika (3 dalys, Maži milžinai)
 - 1-oje dalyje – skaičiai iki dvidešimt ir veiksmai su jais; aritmetinių veikslių ženklai, jų reikšmė, žodinė skaičiaus išraiška; sąvokos „vienaženkliai- dviženkliai skaičiai“; geometrinės figūros.
 - 2-oje dalyje – skaičiai nuo 0 iki 100; skaičiaus sandara (šimtai, dešimtys, vienetai).

SVARBU

Pasitelkti visus įmanomus, mokiniui labiausiai tinkamus būdus skaičiaus sandarai suformuoti (neužsibūnant labai ilgai etape, kur pagrindinės priemonės yra skaičių liniuotė ar šimtalangis skaičių kvadratas).

- Baigiant 3-ią dalį - dviženklių ir vienaženklių skaičių sudėtis ir atimtis peržengiant dešimtį (eilute ir stulpeliu); tekstinių uždavinių vaizdavimas schema; ilgio, laiko, svorio matai.

Priešmokyklinis ugdymas

(kalbinis ugdymas)

- 14.1.3. išklausyti neilgus skaitomus ar pasakojamus tekstus, aptaria jų turinį: aiškiai nusakytus įvykius (kas vyko?), laiką (kada vyko?), vietą (kur vyko?), įvardija ir trumpai apibūdina aiškiai tekste išskirtus veikėjus, nusako aiškiai atskleistą teksto temą (apie ką?).
- 14.2. Skaitymo ir rašymo pradmenys. „susies garsus su raidėmis.....
Žaisdamas, aiškindamasis, stebėdamas mokysis skaityti ir rašyti: pažins visas abėcėlės raides, perskaitys nesudėtingus pavienius žodžius, trumpus sakinius ir kelių sakinių lengvai skaitomus ir suprantamus tekstus.

Spausdintinėmis raidėmis užrašys savo vardą, paprastesnius žodžius. bando kopijuoti aplinkoje matomus žodžius ranka ir kompiuterio klaviatūra. Bando tinkamai laikyti rašiklį.....

Priešmokyklinis ugdymas

(matematinis ugdymas)

- 15.1.1. žaisdamas, veikdamas su aplinkos daiktais kasdieninėse situacijose skaičiuoja pirmyn iki 20 ir atgal nuo 10. Nurodo daikto vietą eilėje (pirmas, antras ir pan.).
- 15.1.2. veikdamas su aplinkos daiktais, juos jungdamas ir skirdamas atlieka sudėties ir atimties veiksmus 10 ribose; palygina objektų kiekį (vienu daugiau, mažiau, po lygiai ir pan.) grupuoja, klasifikuoja objektus pagal pasirinktą arba nurodytą požymį (dydį, formą, spalvą ir pan.).
- 15.2.1. žaisdamas, tyrinėdamas kasdienėse situacijose įvardina skaičių pavadinimus iki 20; naudodamasis aplinkos daiktais atsako į klausimus, ko yra daugiau, mažiau, tiek pat, po lygiai ir pan.
- 15.2.2. Apibūdina žodžiais ar iliustruoja ... būdais judėjimo kryptį (pirmyn, atgal, į kairę, į dešinę), erdvėje esančių daiktų padėtį jo atžvilgiu (pvz., priešais mane, už manęs, šalia manęs, kairėje, dešinėje), kitų daiktų padėtį vienas kito atžvilgiu (aukščiau, žemiau, virš, po, prie, už)

Priešmokyklinis ugdymas

(matematinis, visuomeninis, gamtamokslinis ugdymas)

- 15.3.1. ... atpažįsta plokštumos (apskritimą, kvadratą, stačiakampį, trikampį), erdvės (kubą, rutulį) figūras,
- 18.1.1. žaisdamas, bendraudamas, bendradarbiaudamas aptaria šeimą kaip socialinį darinį.....
- 18.4.1. pasakodamas apie savo gyvenamą ar dažnai lankomą vietovę samprotauja, kodėl svarbu žinoti savo adresą,
- 13.2.1. atpažįsta artimiausioje aplinkoje dažnai girdėtas gamtamokslines sąvokas ir jas vartoja kalbėdamas.

7.1. Mokymosi ypatumai

- Savarankiškos ugdymosi veiklos: ar geba susirasti reikiamą informaciją pats, pasinaudojanti informacinėmis technologijomis, kitais šaltiniais; kur patiria daugiausia sunkumų dirbdamas savarankiškai.
- Ar geba pasinaudoti jūsų teikiama pagalba vertinimo metu.
- Ar geba pasinaudoti informacija iš artimos aplinkos (tėvų, vyresnių brolių/sesių pagalba namuose, draugų pagalba ir kt.).
- Kiti mokymosi ypatumai.

7.2. Mokymosi aplinkos

- Kokioje mokymosi aplinkoje mokinys geriausiai demonstruoja savo gebėjimus?
- Kokia mokymosi aplinka kelia mokiniui daugiausiai iššūkių?

7.3. Mokymosi priemonės ir sprendimai, kuriomis naudojasi mokinys ir kurios padeda, kurios trukdo jam mokytis

- Kokiomis ugdymosi priemonėmis mokinys naudojasi?
- Kokios priemonės padeda geriau įsisavinti ugdymosi medžiagą?
- Kokios ugdymo priemonės mokinį blaško, jam trukdo?

Specialiojo pedagogo vertinimo išvada

- Dėl ko ir kokia pagalba reikalinga?
 - Lietuvių kalbos ir literatūros/matematikos ugdymosi pasiekimai neatitinka ugdymo(si) koncentrai (1-2, 3-4, ...) nurodytų slenkstinio lygio požymių.
Mokinys patiria sunkumų raidžių išiminimo, skaitymo technikos, teksto suvokimo srityse ar pan.
Reikalinga trumpalaikė/intensyvi/individualiai nustatytos trukmės (parašyti kokios) specialiojo pedagogo pagalba.
1 kl. - pasiekimai žemesni nei ugdymo metų tarpsniui būdingi pasiekimai.

Specialiojo pedagogo vertinimo išvada

Dėl ko ir kokia pagalba reikalinga?

- Matematinio mąstymo, kalbinės raiškos, kalbų supratimo, aplinkos pažinimo pasiekimų sritys nepakankamos. Nepakankami smulkiosios motorikos įgūdžiai, akies – rankos koordinacija.
- Komunikavimo, pažinimo kompetencijos, akies – rankos koordinacija nepakankami.

Naudinga informacija

- Atnaujintos Bendrosios programos

<https://emokykla.lt/bendrosios-programos/visos-bendrosios-programos>

Ikimokyklinio ugdymo programos gairės

<https://smsm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/smm-svietimas/svietimo-sistema-ikimokyklinis-ugdymas/ikimokyklinio-ugdymo-programa/>

Priešmokyklinio ugdymo bendroji programa

<https://smsm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/smm-svietimas/svietimas-priesmokyklinis-ugdymas/priesmokyklinio-ugdymo-programa/>

Naudingos informacija

- Lietuvos įtraukties švietime centras

<https://lisc.lt/educacines-patirties-bankas/>

<https://lisc.lt/wp-content/uploads/2024/05/SPECIALIOSIOS-MOKYMO-PRIEMONES.pdf>

<https://lisc.lt/educacines-patirties-bankas/elgesio-ir-ar-emociju-sutrikimai/>

<https://lisc.lt/autizmo-spektro-sutrikimas/kita/>

